

122/1948 Sb. Zákon

ze dne 5. května 1948

O organizaci a znárodnění cestovních kanceláří.

Vyhlášeno dne 3. června 1948, datum poslední novelizace 30. července 1951

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL I.

Znárodnění.

§ 1.

(1) Provozování činnosti cestovních kanceláří podle § 2 ministerského nařízení ze dne 23. listopadu 1895, č. 181 ř. z. nebo § 22, č. 28 živnostenského zákona se vyhrazuje národním podnikům, které zřídí ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí. Tím není dotčeno ustanovení § 17, odst. 1, č. 4 zákona ze dne 20. května 1937, č. 86 Sb., o drahách (železničního zákona).

(2) Vyžaduje-li toho důležitý zájem veřejný, zejména zájem hospodářský, může ministr vnitřního obchodu povolití výjimky z ustanovení odstavce 1.

§ 2.

Ministr vnitřního obchodu může znárodnit zestátněním s účinností od 1. ledna 1948 nebo ode dne pozdějšího podniky provozující v plném nebo omezeném rozsahu cestovní kanceláře.

§ 3.

Podniky, které nebudou znárodněny podle § 2, zastaví svou činnost dnem, který určí ministr vnitřního obchodu vyhláškou v Úředním listě. Tímto dnem zanikají jejich oprávnění k provozování cestovních kanceláří.

§ 4.

Ustanovení §§ 8, 8a až 13, §§ 17 a 18 a §§ 20 až 22 zákona č. 118/1948 Sb., ve znění čl. I platí přiměřeně i pro věci

upravené tímto zákonem.

ODDÍL III.

Národní podniky a jejich organizace.

§ 10.

(1) Z majetkových podstat znárodněných podniků, z majetkových podstat nabytých státem konfiskací nebo jiným způsobem, z podniků a závodů, které náleží státu a z jiného majetku státního zřídí ministr vnitřního obchodu v dohodě s ministrem financí, na Slovensku též po slyšení pověřenců průmyslu a obchodu a financí, národní podniky, nebo je začlení do národních podniků.

(2) Ministru vnitřního obchodu, na Slovensku po slyšení pověřence průmyslu a obchodu, přísluší zřídit odštěpný (vedlejší) závod národního podniku.

(3) Zřízení národního podniku nebo odštěpného (vedlejšího) závodu se vyhlásí v Úředním listě.

(4) Ministr vnitřního obchodu může v dohodě s ministrem financí, na Slovensku také po slyšení pověřenců průmyslu a obchodu a financí, vyjmouti z národních podniků jednotlivé majetkové kusy a práva, nepotřebuje-li jich národní podnik nezbytně ke svému provozu a přenechat je v dohodě s věcně příslušným ministrem, k začlenění do podniků, ústavů nebo zařízení, které tomuto ministru přísluší zřizovati.

(5) Rozsah majetku, kterého stát nabyt konfiskací a s nímž se činí opatření podle odstavce 1, určí ministerstvo vnitřního obchodu v dohodě s ministerstvem financí.

§ 12.

O právním postavení a organizaci národních podniků, o vyrovnání některých daňových závazků, o úhradě za konfiskované majetkové podstaty, o berní povinnosti a o osvobození od daní, poplatků a dávek platí přiměřeně ustanovení §§ 13, 15 až 17, § 18, odst. 1, §§ 19 až 36, 40 až 42 dekretu. Pravomoc ústředního (oblastního) orgánu podle §§ 21, 22 a 27 dekretu a § 13, odst. 2 tohoto zákona vykonává ministr vnitřního obchodu, na Slovensku po slyšení pověřence průmyslu a obchodu.

ODDÍL IV.

Přechodná ustanovení.

§ 15.

(1) Dosavadní vlastníci, držitelé nebo národní správci cestovních kanceláří podají ministerstvu vnitřního obchodu hlášení, jehož vzor vyhlásí ministr vnitřního obchodu v Úředním listě. Toto hlášení jest podati do 15 dnů ode dne vyhlášení vzoru. V řízení musí spolupůsobiti též osoby, které k tomu budou vyzvány ministerstvem vnitřního

obchodu. Hlášení má být podepsáno i závodní radou nebo závodním důvěrníkem; pokud hlášení nepodává dosavadní vlastník nebo držitel znárodněného majetku, je povinen připojit k němu své vyjádření.

(2) Osoby, uvedené v odstavci 1 jsou povinny spolupůsobiti při sestavování účetních uzávěrek za dobu do znárodnění, pokud k tomu budou vyzvány příslušným ústředním orgánem.

ODDÍL V.

Ustanovení trestní.

§ 17.

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu, aby znárodnění podniků podléhajících znárodnění zestátněním zmařil nebo zvýšenou měrou ztížil, bude potrestán pro zločin těžkým žalářem od jednoho roku do pěti let a trestem na penězích do deseti milionů Kčs; v oboru působnosti trestního zákona zák. čl. V/1878 vysloví soud zároveň ztrátu úřadu a dočasné odnětí politických práv.

(2) Kdo poruší některé ustanovení tohoto zákona nebo nařízení podle něho vydaných, bude potrestán, nejde-li o čir soudně trestný, okresním národním výborem pro správní přestupek trestem na penězích (pokutou) do pěti milionů Kčs a trestem na svobodě (vězením, uzamčením) do šesti měsíců nebo některým z těchto trestů; pro případ nedobytnosti trestu na penězích uloží se náhradní trest na svobodě podle míry zavinění do šesti měsíců. Uloží-li se oba tresty zároveň, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytný trest na penězích činiti více než šest měsíců.

(3) Tresty na penězích připadají státu.

§ 18.

(1) Ukládá-li soud nebo okresní národní výbor trest na penězích zaměstnanci, zmocněnci, zástupci nebo jinému orgánu fyzické nebo právnické osoby, při jejímž zastoupení byl čin trestný podle § 17 spáchán, může vysloviti, že tato osoba ručí za uložený trest rukou společnou a nerozdílnou.

(2) Tato osoba musí býti, je-li soudu (okresnímu národnímu výboru) známa, obeslána k jednání v první stoličce a je oprávněna přednésti skutkové okolnosti, jež mohou míti význam pro posouzení věci a činiti návrhy.

(3) Výrok o ručení třeba pojmouti do rozsudku (trestního nálezu) a osoba tímto výrokem postižená má právo bráti jej v odpor odvoláním. V řízení pro soudně trestný čin může se veřejný žalobce odvolati také tehdy, když takový výrok nebyl učiněn. O odvolání proti takovému výroku platí totéž, co o odvolání proti výroku o trestu.

(4) Tresty na penězích se dobývají na osobě, již bylo ručení uloženo, podle všeobecných ustanovení platných o trestech na penězích.

§ 19.

(1) Při odsouzení pro zločin podle § 17, odst. 1 nebo při odsouzení pro správní přestupek podle § 17, odst. 2 k trestu na svobodě nebo na penězích přesahujícímu jeden milion Kčs, uveřejní se rozsudek (trestní nález) v jednom nebo několika denních listech určených rozsudkem (trestním nálezem) na útraty odsouzeného.

(2) Soud (okresní národní výbor) stanoví, zda mají být uveřejněny i důvody rozsudku (trestního nálezu) nebo jejich podstatný obsah ve znění, které sám určí.

§ 20.

Z odsuzujícího trestního nálezu lze se do patnácti dnů od jeho doručení odvolati k zemskému národnímu výboru, který rozhodne s konečnou platností. Odvolání jest podati u okresního národního výboru, který nález vydal. Odvolání má odkladný účinek.

§ 21.

Přestupky tohoto zákona se promlčují ve třech letech.

ODDÍL VI.

Účinnost a provedení.

§ 22.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1948, s výjimkou ustanovení § 1, které nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitřního obchodu v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Krajčír v. r.